

RSF: Srbija nazadovala po slobodi medija

8+1 0

Objavljeno : 12.02.2015.

Srbija je 67. zemlja na rang listi po slobodi medija u 2014. i pala je za 13 mesta u odnosu na prethodnu godinu, navodi se u godišnjem izveštaju međunarodne nevladine organizacije za zaštitu novinara Reporteri bez granica (Reporters sans frontieres - RSF) sa sedištem u Parizu. Srbija se, kao i godinu dana ranije, nalazi u grupi zemalja sa izraženim problemima. U RSF kažu da su glavni razlozi za loše rangiranje Srbije pritisci na medije i nedovoljna primena novih medijskih propisa. Po slobodi medija prednjače skandinavske zemlje, a najgore prilike su u Eritreji i Severnoj Koreji. U celini, sloboda medija u svetu se drastično smanjila u 2014, što je pre svega posledica delovanja terorističkih i paramilitarnih grupa Islamska država i Boko Haram, navodi RSF.

Na spisku 180 država, ispred Srbije su Slovenija (na 35. mestu), Hrvatska (58), BiH (66), a iza su Crna Gora (114) i Makedonija (117). RSF je rangirala Kosovo, koje je na 87. mestu u izveštaju ove organizacije, sedam mesta niže nego prethodne godine.

Slovenija je nazadovala za jedno mesto, Hrvatska napredovala za sedam, a Makedonija za 6 mesta, dok su BiH i Crna Gora stagnirale u odnosu na prethodnu godinu.

Srbija je na 67. mestu sa zbirom od 27,66 poena, što je 2,61 poena manje nego 2014. Stanje se boduje od 0 do 100, a što neka zemlja ima manje poena, to je stanje bolje.

Sa ovim zbirom Srbija je u srednjoj grupi zemalja sa "izraženim problemima".

Takođe, indikator kojim se meri nasilje i zastrašivanje novinara i drugih medijskih radnika u slučaju Srbije je najviši u regionu i iznosi 35,84. Prema tom indikatoru, BiH je ocenjena sa 30,91 poena, Hrvatska sa 24,85, Makedonija sa 16,09 poena a Crna Gora sa 16,09 poena. Kosovo ima 21,97 poena.

Pritisci i nedovoljna primena zakona u Srbiji

RSF objavljuje listu od 2002. a podaci za Srbiju su uključeni od 2007. Srbija je bila najslabije pozicionirana 2010. kada je bila na 85. mestu.

Na pitanje šta je uticalo na pad Srbije na listi u RSF su rekli za EurAktiv da su prošle godine zabeleženi slucajevi i cenzure i pritvaranja nakon objavljivanja na internetu kritičkih osvrta na aktivnosti vlasti tokom poplava.

"U Srbiji dalje postoji problem nezavisnosti medija, jer političke strukture imaju mogućnost da se mešaju u uređivačke odluke", rečeno je portalu EurAktiv u Reporterima bez granica.

Ističe se da je Srbija pod uticajem EU osetno poboljšala zakonodavstvo ali da postoji "jaz između teorije i prakse".

U Reporterima bez granica ukazuju i na slucajeve pritiska na medije nakon poplava 2014. godine.

"Na internetu su iskazana kritička mišljenja o koracima koje je preduzimala vlada. To se završilo cenzurom i privođenjem", navode u Reporterima.

Dodaje se da je zabeležen i upliv privatnih interesa u medije.

Na pitanje o uticaju približavanja EU na medijsku situaciju u Srbiji, u Reporterima bez granica navode da Srbiji predstoji još mnogo posla da bi se usaglasila sa standardima koje traži Brisel, ali da se dovodi u pitanje i kapacitet EU da na to utiče.

"Italija, Grčka i Bugarska su članice EU, a lošije su rangirane od Srbije na indeksu. Pa zašto bi se onda Srbija menjala?", pitaju u Reporterima bez granica.

Najbolje stanje u Skandinaviji

Na ovogodišnjoj listi Finska (7,52 poena), Norveška (7,75 poena) i Danska (8,24) su na vrhu s najvećom slobodom medija, dok je najgora situacija u Turkmenistanu (80,83), Severnoj Koreji (83,25) i Eritreji (84,86 poena).

RSF u izveštaju navodi da su SAD po slobodi medija pale za tri mesta i da su na 49. mestu, dok je Rusija pala za četiri mesta i nalazi se 152. mestu.

Prema godišnjem indeksu, beleži se veći stepen kršenja slobode informisanja u 180 zemalja, na svim kontinentima, navodi RSF i dodaje da se najveći pad između dva izveštaja beleži u regionu EU-Balkan.

"Došlo je do globalnog pogoršanja zbog različitih faktora poput medijskog rata informacijama i delovanja paramilitarnih grupa koje se ponašaju kao vladari nad informacijama", rekao je za AFP generalni sekretar RSF Kristof Deloar (Cristophe Deloire).

Ta organizacija je navela da je u 2014. došlo do drastičnog pogoršanja slobode informisanja u svetu i da su u dve trećine od 180 zemalja prilike gore nego prethodne godine.

"Od Boko Harama do islamske države, preko latinoameričkih trgovaca drogom do sicilijanske mafije, motivi se razlikuju ali je način delovanja isti: primorati na cutanje zastrašivanjima ili pritiscima" upozorava RSF.

Kao zemlje koje su najopasnije i najteže za rad novinara RSF je izdvojio Siriju na 177. mestu koja je jedno mesto iza Kine.

Italija nazadovala za 24 mesta

Italija, u kojoj su novinari bili izloženi pretnjama mafije i čestim zloupotrebama procedura protiv klevete, nazadovala je za 24 mesta i nalazi se na 73. mestu.

Takođe, više malih evropskih zemalja je nazadovalo na listi, uključujući Luksemburg, Lihtenštajn i Andoru koja je zabeležila najveći pad sa 5. na 32. mesto.

"Prilike u njima se mogu porediti zbog bliskosti političkih, ekonomskih i medijskih krugova, što je vrlo često uzrok sukoba interesa, ali i dalje ne gubi na značaju", ocenila je ta organizacija.

Bugarska je sa pozicijom na 106. mestu najslabije ragirana članica EU, pošto je nazadovala 6 mesta. Loše je rangirana i Grčka koja je na 91. mestu, iza Kuvajta, iako je napredovala 8 mesta.

Francuska je napredovala za jedno mesto i sada se nalazi na 38. mestu. RSF zamera Francuskoj što i dalje nedovoljno štiti poverljivost izvora. U prikazu stanja u toj zemlji nije obuhvaćen teroristički napad 7. januara na redakciju satiričnog lista Šarli ebdo (Charlie Hebdo).

Afričke zemlje su i pored napretka u nekim zemljama poput Obale Slonovače, i dalje vrlo loše rangirane. Kongo je nazadovao za 25 mesta na 107. mesto a Libija za 17 mesta na 154.

RSF svake godine objavljuje izveštaj i pravi spisak zemalja uzimaju u obzir nekoliko faktora - nasilje i zastrašivanje, stepen pluralizma, nezavisnost medija, okruženje za rad medija i autocenzura, pravni okvir, transparentnost i infrastruktura koja podržava produkciju vesti.

Izvor: AFP, EurAktiv.rs

Ilustracija: RSF

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of Osservatorio Balcani e Caucaso and its partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Union. The project's page: **Safety Net for European Journalists. A Transnational Support Network for Media Freedom in Italy and South-east Europe.**

POVEZANI SADRŽAJ

- **Vesti: Mediji izloženi različitim vrstama pritiska**
- **Intervju: Za promene u oblasti medija biće potrebno vreme**
- **Vesti: Svaki drugi novinar izložen cenzuri**
- **Vesti: Vučić-Devenport: Saradnja uprkos neslaganjima**
- **Vesti: Socijalisti EP za ulazak Srbije u EU, zabrinuti zbog medija**
- **Vesti: Zemlje Balkana i dalje delimično slobodne ili slobodne**
- **Vesti: Zahtev opštinama da striktno sprovedu medijski zakon**
- **Vesti: Kodeks novinara Srbije prekršen u 16 slučajeva**

Pošaljite komentar

